

**SZKOLNE PROCEDURY POSTĘPOWANIA
W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH I ZAGROŻENIA UCZNIÓW
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 12 W ŁODZI**

TABELA NR 1 - DEMORALIZACJA / PRZESTĘPCZOŚĆ

LP.	SYTUACJE PROBLEMOWE	PODEJMOWANE DZIAŁANIA
1.	<p>Zachowania agresywne (np. pobicie przez rówieśników lub dorosłych, bójka kilku osób, znieważanie, znęcanie psychiczne, zastraszanie, zmuszanie do określonego działania wbrew woli ucznia, groźby, naruszenie nietykalności cielesnej, nieopanowanie – histeria, „szał”);</p> <p>Przestępczość internetowa: zamieszczanie i rozpowszechnianie treści pornograficznych, w tym poprzez Internet, telefon komórkowy, niszczenie danych, oszustwa, mowa nienawiści i inne;</p> <p>Przestępczość seksualna, podejmowanie czynności seksualnych wobec osób, które nie ukończyły 15 lat, rozpowszechnianie wizerunku osoby nagiej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom zdarzenia poprzez odizolowanie (przerwanie aktu agresji, w miarę możliwości ujęcie sprawcy), zabezpieczenie miejsca zdarzenia i przedmiotów związanych ze zdarzeniem, ograniczenie do minimum kontaktów osób trzecich ze śladami przestępstwa); ▪ W uzasadnionych przypadkach udzielenie pierwszej pomocy; ▪ W razie potrzeby wezwanie pogotowia; ▪ Powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów o zdarzeniu; ▪ Przeprowadzenie rozmowy z uczniem i jego rodzicem (prawnym opiekunem) w celu wyjaśnienia przyczyn; ▪ Przypomnienie norm zachowania i sankcji za łamanie zasad; ▪ Zastosowanie sankcji zgodnych ze Statutem Szkoły (§36); ▪ w przypadkach drastycznych poinformowanie Policji, Sądu Rodzinnego i Organu Prowadzącego;

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objęcie problemu pracą Zespołu Wychowawczego, dokumentowanie pracy, współpraca z podmiotami specjalistycznymi; ▪ Przejrzenie monitoringu; ▪ Dokumentowanie zdarzenia i działań.
2.	Złe samopoczucie ucznia w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Konsultacja z p. pielęgniarką i podjęcie wspólnej decyzji o dalszym postępowaniu; ▪ Poinformowanie rodzica; a w poważnych przypadkach odbiór dziecka przez rodzica ze szkoły; ▪ W nagłych przypadkach - wezwanie pogotowia; ▪ W razie nieobecności p. pielęgniarki - poinformowanie rodzica i podjęcie przez niego dalszej decyzji.
3.	Kradzież, przywłaszczenie mienia, wyłudzenie, wymuszanie i inne wykroczenia (np. podrabianie dokumentów).	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przyjęcie informacji od poszkodowanego; ▪ Powiadomienie rodziców ucznia – sprawcy; ▪ Niezwłoczne powiadomienie policji, gdy sprawa jest poważna; ▪ Rozmowa ze świadkami zdarzenia; ▪ Przejrzenie monitoringu; ▪ Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów; ▪ Zastosowanie sankcji zgodnych ze Statutem Szkoły (§36); ▪ Dokumentowanie zdarzenia i działań.

4.	<p>Wagary Nierealizowanie obowiązku szkolnego i nauki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poinformowanie rodzica o nieobecności ucznia w szkole, jeśli nie zna przyczyny nieobecności; ▪ Poinformowanie pedagoga; ▪ Objęcie problemu pracą zespołu wychowawczego; ▪ Dokumentowanie zdarzenia i działań; <p>W przypadku rażącego uchylania się od obowiązku szkolnego i po wyczerpaniu wszystkich możliwości -pisemna informacja do rodzica o konsekwencjach prawnych, zawiadomienie Policji, Sądu Rodzinnego, powiadomienie Organu Prowadzącego, wdrożenie postępowania administracyjnego.</p>
5.	<p>Niszczenie mienia szkolnego lub prywatnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wspólne wyjaśnienie sprawy z uczniem i rodzicem; ▪ Naprawienie szkody przez ucznia i jego rodzica; ▪ Poniesienie kosztów; ▪ Dokumentowanie zdarzenia i działań.
6.	<p>Posiadanie i palenie wyrobów tytoniowych np. papierosów i e-papierosów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przeprowadzenie rozmowy z uczniem, w której informuje się go o skutkach palenia; ▪ Poinformowanie rodzica; ▪ Przygotowanie przez ucznia informacji dla całej klasy o wpływie palenia papierosów na organizm człowieka; ▪ Podpisanie z uczniem kontraktu, w którym zobowiązuje się nie palić; ▪ Nadzorowanie nad kontraktem sprawują rodzice i wychowawca

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objęcie dziecka wzmożonymi oddziaływaniami wychowawczymi ze strony szkoły i rodziców; ▪ Zastosowanie sankcji przewidzianych w Statucie Szkoły (§36); ▪ Dokumentowanie zdarzenia i działań.
7.	<p>Podejrzanie, że na terenie szkoły znajduje się uczeń pod wpływem alkoholu, środków odurzających, narkotyków, dopalaczy, leków w celach niemedycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odizolowanie ucznia od reszty klasy (ze względów bezpieczeństwa pozostawienie ucznia pod opieką pielęgniarki, pedagoga lub innego nauczyciela, do czasu przybycia rodziców bądź pomocy medycznej); ▪ Zawiadomienie dyrektora; ▪ W razie potrzeby wezwanie pogotowia; ▪ Wezwanie rodzica lub prawnego opiekuna i niezwłoczne odebranie ucznia ze szkoły; ▪ Zawiadomienie przez dyrektora najbliższej jednostki policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub narkotyków odmawiają przyjścia do szkoły, a on jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób; ▪ Zastosowanie sankcji przewidzianych w Statucie Szkoły; ▪ Zorganizowanie w porozumieniu z rodzicami pomocy psychologicznej; ▪ Zobowiązanie rodziców i ucznia do zgłoszenia się na terapię leczniczą w odpowiedniej placówce specjalistycznej, jeśli uczeń wykazuje objawy uzależnienia;

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objęcie dziecka wzmożonymi oddziaływaniami wychowawczymi ze strony szkoły i rodziców; ▪ Dokumentowanie zdarzenia i działań.
8.	<p>Posiadanie i używanie przez ucznia (dotyczy również podejrzenia o posiadanie) niebezpiecznych przedmiotów i substancji: takich, jak środki przypominające narkotyki, substancje żrące, wybuchowe, rozpuszczalniki, broń palną i inną, miotacz gazu - gaz pieprzowy, leki zażywane w celach niemedycznych, ostre narzędzia typu nóż, scyzoryk, finka, kij bejsbolowy.</p> <p><u>W przypadku ich użycia, rozpylenia, jeśli substancja może spowodować powszechne zagrożenie.</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nauczyciel w obecności innej osoby ma prawo żądać, aby uczeń pokazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby oraz kieszeni. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać przeszukania – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji; ▪ W przypadku, gdy uczeń mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, kieszeni – dyrektor szkoły wzywa Policję; ▪ Jeśli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel po odpowiednim zabezpieczeniu, przekazuje ją Policji. Całe zdarzenie dokumentuje wychowawca, nauczyciel, pedagog lub dyrektor szkoły; ▪ Dokumentowanie zdarzenia i działań; ▪ <u>Natychmiastowa ewakuacja osób znajdujących się w pobliżu oraz wezwanie innych osób do pomocy;</u> ▪ <u>Ewakuacja szkoły wg odrębnych procedur, wezwanie służb specjalistycznych;</u> ▪ Objęcie dziecka wzmożonymi oddziaływaniami wychowawczymi ze strony szkoły i rodziców; ▪ Dokumentowanie zdarzenia i działań.

9.	Znalezienie na terenie szkoły podejrzanych pakunków, nielegalnych substancji psychoaktywnych przypominających narkotyki.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabezpieczenie substancji przed dostępem do niej osób niepowołanych, zachowując wszelkie środki ostrożności; ▪ Powiadomienie dyrektora. ▪ Wezwanie Policji przez dyrektora i przekazanie informacji dotyczących szczegółów zdarzenia.
10.	Samowolne opuszczenie przez ucznia sali lekcyjnej, ucieczka ze szkoły, oddalenie się od grupy (w tym na terenie kompleksu sportowego szkoły).	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wezwanie na pomoc wychowawcy, innego nauczyciela, pedagoga lub w przypadku niemożności wezwania wyżej wymienionych – jakiegokolwiek pracownika szkoły, który odszuka uciekiniera i skieruje go z powrotem na lekcję lub rozmowę z kompetentnym opiekunem; ▪ Powiadomienie dyrektora; ▪ Zawiadomienie przez dyrektora Straży Miejskiej, jednocześnie poinformowanie rodziców/opiekunów prawnych; ▪ Zastosowanie sankcji przewidzianych w Statucie Szkoły (§36) ▪ Objęcie dziecka wzmożonymi oddziaływaniami wychowawczymi ze strony szkoły i rodziców; ▪ Dokumentowanie zdarzenia i działań.
11.	Rażące łamanie norm społecznych, zakłócanie porządku publicznego, np. używanie wulgarnych słów, obsceniczne gesty, zbyt głośne słuchanie muzyki, krzyki, wrzaski	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poinformowanie rodziców ▪ Zastosowanie sankcji przewidzianych w Statucie Szkoły (§36); ▪ Objęcie dziecka wzmożonymi oddziaływaniami wychowawczymi ze strony szkoły i rodziców; ▪ Dokumentowanie zdarzenia i działań.

12.	<p>Zachowania autodestrukcyjne (autoagresja, np. cięcie ciała, okaleczanie się; tatuaże, kolczykowanie);</p> <p>Próby samobójcze - zapowiedzi, groźby na ten temat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objęcie dziecka wzmożonymi oddziaływaniami wychowawczymi ze strony szkoły i rodziców; ▪ Skierowanie na diagnozę psychologiczną, psychiatryczną, neurologiczną; ▪ Dokumentowanie zdarzenia i działań; ▪ Poinformowanie Policji, Sądu Rodzinnego i innych podmiotów specjalistycznych.
13	<p>Udział bądź zagrożenie udziałem w grupach destruktywnych, (np. gangi, sekty, pseudokibice, subkultury o charakterze przestępczym), używanie symboli o charakterze rasistowskim, mowa nienawiści.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objęcie dziecka wzmożonymi oddziaływaniami wychowawczymi ze strony szkoły i rodziców; ▪ Dokumentowanie zdarzenia i działań; ▪ Poinformowanie Policji, Sądu Rodzinnego i innych podmiotów specjalistycznych.
14.	<p><u>Sytuacja bezpośrednio zagrażająca życiu lub zdrowiu</u> (np. próba rzucenia się przez okno, targnięcia się na życie własne lub drugiej osoby –np. przez duszenie, użycie niebezpiecznego narzędzia celem zadania sobie ran, czy drugiej osobie).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Niewzłoczne powstrzymanie osoby;</u> ▪ Zarekwirowanie niebezpiecznego narzędzia (w miarę możliwości); ▪ Mediacje, rozmowa, wezwanie innych osób do pomocy.

TABELA NR 2 – OPIEKA, WYCHOWANIE

LP	SYTUACJE PROBLEMOWE	PODEJMOWANE DZIAŁANIA
1.	<p>Rodzice lub prawni opiekunowie odmawiający współpracy ze szkołą, dziecko ofiarą lub uczestnikiem przemocy domowej, zaniedbywane (głodne, brudne, nieadekwatnie ubrane, pozbawione opieki, bez przyborów szkolnych, nie leczone);</p> <p>Naruszanie dobra dziecka w wyniku uzależnień rodziców/opiekunów od alkoholu, narkotyków lub innych środków psychoaktywnych;</p> <p>Rodzina przeżywająca trudności opiekuńczo-wychowawcze (np. związane ze zdrowiem psychicznym);</p> <p>Nadużywanie władzy rodzicielskiej (np. zmuszanie dziecka do wysiłku intelektualnego i fizycznego ponad jego możliwości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objęcie dziecka wzmożonymi oddziaływaniami wychowawczymi ze strony szkoły i rodziców; ▪ Dokumentowanie zdarzenia i działań; ▪ Poinformowanie Policji, Sądu Rodzinnego i innych podmiotów specjalistycznych np. MOPS - pomoc społeczna.
2.	<p>Dziecko odmawia powrotu do domu;</p> <p>Rodzice, prawni opiekunowie:</p> <p>- są w stanie po użyciu alkoholu, substancji psychoaktywnych,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poinformowanie dyrektora szkoły, wychowawcy, pedagoga szkolnego; ▪ Jeśli nie ma kontaktu z rodzicami, opiekunami, dziecko zdolne do rozeznania swojej sytuacji może wskazać inną osobę do jego odebrania; osoba ta musi osobiście odebrać dziecko i złożyć pisemne oświadczenie o przejęciu

	- nie odbierają dziecka ze szkoły, brak kontaktu z nimi po zajęciach.	<p>tymczasowej opieki;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jeśli nie ma kontaktu z rodzicami, opiekunami oraz nie da się wskazać innej osoby do przejęcia opieki, należy wezwać policję, która zajmie się umieszczeniem dziecka w odpowiedniej placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz informuje Sąd Rodzinny;
3.	Nieuregulowana, niejasna sytuacja formalno-prawna i opiekuńcza dziecka (np. rodzice przebywający za granicą).	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objęcie dziecka wzmożonymi oddziaływaniami wychowawczymi ze strony szkoły i rodziców; ▪ Dokumentowanie zdarzenia i działań; ▪ Poinformowanie Policji, Sądu Rodzinnego i innych podmiotów specjalistycznych.
4.	Agresywny dorosły na terenie szkoły – wtargnięcie na lekcję, zaczepki wobec innych osób dorosłych i dzieci, zwracanie uwagi w sposób arogancki dzieciom i innym dorosłym, inne zachowania bezpośrednio zagrażające życiu lub zdrowiu, nieakceptowane społecznie.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom; ▪ Poproszenie innych osób o wsparcie; ▪ Jeśli sytuacja tego wymaga, wezwanie Policji i Straży Miejskiej.

We wszystkich przypadkach konieczne jest:

1. Prowadzenie działań wychowawczych, edukacyjnych, profilaktycznych i informacyjnych dla uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły;
2. Objęcie uczestników zdarzeń pomocą we współpracy ze wszystkimi podmiotami;
3. Współpraca z rodzicami/opiekunami;
4. Dokumentowanie działań;
5. Wyżej wymienione procedury dotyczą wszystkich pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych szkoły oraz specjalistów, osób prowadzących zajęcia na terenie szkoły.

Ważne:

- Nie należy „na własną rękę” wyjaśniać przebiegu zdarzenia, wypytywać uczniów, a zwłaszcza konfrontować uczestników zdarzenia, dążyć do pojednania itp.;
- Bezwzględnie nie należy dokonywać przeszukiwania teczek, toreb, kieszeni;
- Dyrektor szkoły na prośbę Policji, zobowiązany jest udostępnić dane osobowe ucznia zagrożonego demoralizacją lub przestępczością;
- Dyrektor szkoły może skierować pisemne wystąpienie do Policji informując o okolicznościach lub problemach mających związek z przejawami demoralizacji lub przestępczości na terenie szkoły;
- W rozmowie z pokrzywdzonymi należy ustalić liczbę sprawców i ich dane personalne, nie nagłaśniać zdarzenia;
- Osoba, która donosi o zdarzeniu, musi mieć zapewnioną anonimowość;
- We wszystkich przypadkach: objąć uczestnika zdarzenia pomocą, aktywnie monitorować postępowanie z uczestnikami zdarzenia, w miarę potrzeby przeprowadzić zajęcia wychowawcze z klasą na temat zaistniałej sytuacji;
- **DZIECKO** (Konwencja O Prawach dziecka art. 1) – każda istota ludzka w wieku poniżej 18 lat, chyba, że zgodnie z prawem odnoszącym się do dziecka, uzyska ono wcześniej pełnoletniość;

- **NIELETNI** (Ustawa O Postępowaniu w Sprawach nieletnich art. 1) – w zakresie postępowania dotyczącego zapobiegania i zwalczania demoralizacji – nieletnim jest osoba, która nie ukończyła 18r.ż. (art.1§1, pkt. 1);
 - w zakresie postępowania o czyny karalne jest to osoba, która dopuściła się do dokonania takiego czynu po ukończeniu 13 roku życia, a przed ukończeniem 17 roku życia (art. 1 §1, pkt. 2);
 - w zakresie wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych (art. 1 §1, pkt. 3).

Procedury zaktualizowano z dniem 15 maja 2019 r.

Opracował zespół w składzie: (w oparciu o zalecenia i materiały KO w Łodzi, Straży Miejskiej, Komendy Woj. Policji w Łodzi, Sądu Okręgowego w Łodzi)

Pedagog Szkolny - Beata Stefańska,

Psycholog Szkolny - Natalia Muszyńska,

Społeczny Inspektor Pracy - Agata Kucharczyk,

Nauczyciel, Wychowawca - Alicja Brzozowska

Konsultacja:

Dyrektor Szkoły – Anna Wróblewska

Kierownik Gospodarczy - Grzegorz Domański

Łódź, dnia 15 maja 2019r.